

Näppi T & N Oy

Näppi T & N Oy, kiviainesten ottamis- ja murskaustoiminta sekä jätteen käsittely, Eurajoki ja Rauma

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Sisällys

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.....	1
Hanketiedot.....	1
Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireilletulo.....	3
Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen	4
Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet	4
Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta	9
Hankkeen vaihtoehdot ja hankkeen kuvaus.....	10
Ympäristön nykytila	11
Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät sekä arviointin rajaus	11
Haitallisten vaikutusten ehkäisy ja lieventämiskeinot sekä vaikutusten seuranta	19
Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat.....	19
YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen	19
Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen	19
Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus	20
Sovelletut säännökset	20

Hanketiedot

Hankkeen nimi ja hankevastaava

Näppi T & N Oy, kiviainesten ottamis- ja murskaustoiminta sekä jätteen käsittely,
Eurajoki ja Rauma.

Hankevastaavana toimii Näppi T & N Oy ja YVA-konsulttina Promethor Oy.

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely) koskee Näppi T & N Oy:n kalliokiviainesten ottamis- ja murskaustoiminnan laajentamista. Alueella on ollut maa-aineksen ottotoimintaa ja kiviaineksen murskaamo vuodesta 1982 alkaen. Lisäksi alueella on ympäristölupa myös betonijätteen vastaanottoon ja murskaamiseen sekä rekisteröity asfalttiasema.

Toiminnalle on tällä hetkellä voimassa olevat ympäristö- ja maa-ainesluvut siten, että toimintaa voidaan harjoittaa vuoteen 2040 asti. Alueella on senkin jälkeen hyödynnettävissä olevia kiviainesvarantoja. Toiminnan jatkuvuus ja laadukkaan kiviaineksen saanti halutaan turvata myöskin tulevaisuudessa.

Hanke sijoittuu Eurajoen ja Rauman rajalle, noin 6 km Eurajoen keskustasta etelään ja 13 km Rauman keskustasta itään. Hankealueella kalliosta irrotettu kiviaines jalostetaan eri kokoisiksi mursketuotteiksi murskaamalla ja seulomalla. Mursketta käytetään esimerkiksi asfaltin raaka-aineena ja maarakentamiseen. Alueelle vastaanotetusta betonijätteestä jalostetaan murskaamalla tuotetta, jota voidaan hyödyntää maarakentamisessa. Asfalttiasemalla hyödynnetään hankealueella tuotettua mursketta sekä murskattua jäteasfalttia.

Hankevaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta eri toteuttamisvaihtoehtoa (VE1 ja VE2), joissa erona on vuosittain louhittavan ja murskattavan kiviaineksen määrä. Lisäksi tarkastelussa on hankkeen toteuttamatta jättäminen (vaihtoehto 0, VE0).

Vaihtoehto 0 (VE0): Hanke jatkuu nykyisten voimassa olevien lupien mukaisena. Louhittava kokonaismäärä alueelta on 1 950 000 m³ltr. Vuosittainen ottomäärä on 170 000 m³ltr. Vuosittainen murskausmäärä on 540 000 tonnia. Alueella jalostetaan betonijätettä vuodessa enintään 37 500 m³ltr. Alueella on asfalttiasema. Toiminta jatkuu vuoteen 2040 asti.

Vaihtoehto 1 (VE1): Louhittava kokonaismäärä alueelta on 8 800 000 m³ltr. Vuosittainen ottomäärä on 170 000 m³ltr. Vuosittainen murskausmäärä on 540 000 tonnia. Alueella jalostetaan betonijätettä vuodessa enintään 37 500 m³ltr. Alueella on asfalttiasema. Toiminta jatkuu vuoteen 2075 asti.

Vaihtoehto 2 (VE2): Louhittava kokonaismäärä alueelta on 8 800 000 m³ltr. Vuosittainen ottomäärä on 250 000 m³ltr. Vuosittainen murskausmäärä on

13.6.2025

675 000 tonnia. Alueella jalostetaan betonijätettä vuodessa enintään 37 500 m³ltr.
Alueella on asfalttiasema. Toiminta jatkuu vuoteen 2060 asti.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireilletulo

Näppi T & N Oy on 7.4.2025 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toimittamalla Varsinais-Suomen ELY-keskukseen kiviaineksen ottamis- ja murskaamistoiminnan laajentamista sekä jätteen käsittelyä koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on antanut 27.7.2024 Näppi T & N Oy:lle päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä yksittäistapauksessa. Päätöksessä katsottiin, että Näppi T & N Oy:n kiviaineksen ottamistoiminnan laajennushankkeeseen tulee soveltaa YVA-menettelyä. Suunniteltu laajennus on jo kolmas reilun kymmenen vuoden aikana, ja viimeisimmästä laajennuksesta on aikaa neljä vuotta. Kalliokiviaineksen ottamistoiminnan toteuttaminen jaksoittain sekä sitä koskevat erilliset ja eriaikaiset YVA-tarveharkinnat ovat vaikeuttaneet kokonaiskuvan saamista hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä niiden hallintamahdollisuuksista. Päätöksessä katsottiin, että kun toimintaa laajennetaan vaiheittain, hanke voi kokonaisuutena arvioituna aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Tämän vuoksi laajennushankkeita ei tule pilkkoa osiin YVA-menettelyn välttämiseksi. Jos hanke kokonaisuutena ylittää YVA-lain hankeluettelossa toiminnalle asetetun rajan ja sillä YVA-lain liitteessä 2 lueteltujen päätöksenteon perustana olevien tekijöiden perusteella on todennäköisesti hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, edellyttää hanke YVA-menettelyn soveltamista, vaikka hankkeen alkuvaihetta seuraavat laajennukset olisivatkin alittaneet soveltamiskynnyksen.

YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdan 2 b) mukaan YVA-menettelyä sovelletaan aina kiven, soran tai hiekan ottoon, kun ottamisalueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria, tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa.

YVA-menettelyn tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksenteon perustaksi. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, miten hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia tullaan selvittämään. Hankkeesta vastaava laatii arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus).

Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olostä sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 15.4. - 14.5.2025. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/kiviainesotto-betonijatekasittely-aurajoki-rauma-YVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Eurajoen kunnalle ja Rauman kaupungille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olostä sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Satakunnan kansa lehdessä julkaistulla lehti-ilmoituksella.

Arviointiohjelmahan on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa Eurajoen kunnanviraston neuvonnassa ja Rauman kaupungin palvelupiste Pyyrmanissa.

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus Teams-yhteydellä 28.4.2025. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuuteen osallistui yksi henkilö. Yleisötilaisuudessa ei esitetty kysymyksiä tai mielipiteitä hankkeesta.

Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomainen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle neljä lausuntoa ja kaksi mielipidettä.

Seuraavassa on esitetty YVA-ohjelmasta annetut lausunnot sekä mielipiteet. Lausuntoja ja mielipiteitä on tarvittaessa lyhennetty luettavuuden parantamiseksi ja niistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Lausunnot

Eurajoen kunnanhallitus toteaa lausuntanaan, että Näppi T & N Oy:n kiviaineksen ottamistoiminnan laajennusta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma on asianmukaisesti laadittu ja kattaa YVA-asetuksen 3 §:ssä luetellut arviointiohjelman sisältövaatimukset. Kunnalla ei ole huomauttamista ympäristövaikutusten arviointiohjelmahan.

Rauman kaupungin ympäristö- ja lupalautakunnalla ei ole huomautettavaa Näppi T & N Oy:n kiviaineksen ottamistoiminnan laajennusta koskevaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmahan.

Satakunnan museo toteaa lausuntanaan seuraavaa:

13.6.2025

YVA-ohjelmassa ei ole otettu huomioon hankkeen mahdollisella vaikutusalueella olevia Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) osoitettuja kulttuuriympäristöjä. Hankealueen lähin kulttuuriympäristön arvoalue on noin 900 metrin päässä Lutanjärven pohjoispuolella sijaitseva maakunnallisesti merkittävä Lutan kylän kulttuurimaisema (Satakunnan rakennusperintö 2005). Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin kohdistuu suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

Parhaillaan on käynnissä Satakunnan maakuntakaavan uudistus ja tätä varten toteutettiin Satakunnan rakennetun ympäristön päivitys- ja täydennysinventointi (Ramboll 2023). Selvityksen yhteydessä Lutan kylän kulttuuriympäristön arvostatus muutettiin paikallisesti merkittäväksi. Hankkeen vaikutusten arvioinnin helpottamiseksi tulee alueen kulttuuriympäristöt kuvata YVA-menettelyn yhteydessä sekä kartalla että sanallisesti sekä täydentää hankkeen maisemallisten vaikutusten arviointia. Selostuksessa on hyvä ottaa huomioon edelleen voimassa oleva Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 sekä parhaillaan luonnosvaiheessa oleva Satakunnan maakuntakaava 2050 sekä niihin liittyvät selvitykset. Satakunnan rakennusperintö 2005 ja 2023 aineistot kuvausteksteineen on katsottavissa Satakunnan Museon ylläpitämästä y-pakkisovelluksesta.

YVA-ohjelmassa on esitelty kartalla ja sanallisesti hankealueen läheisyydessä sijaitsevat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamat kiinteät muinaisjäännökset. Lähimmät pronssikautiset hautaröykkiöt sijaitsevat noin 0,5 km etäisyydellä. Lisäksi murskaamon pohjoispuolella lähimmillään 0,6 km etäisyydellä on valtakunnallisesti merkittäväksi arkeologiseksi kohteeksi (VARK) arvotettu Järvisadonpelto -niminen kalliohakkaus.

Satakunnan Museo on 21.9.2020 antanut lausuntonsa Näppi T & N Oy:n yhteislupahakemuksesta hankealueelle, Rauman kaupungin puolelle sijoittuvalle silloiselle uudelle laajennusalueelle. Lausunnossaan museo totesi, että suunnittelualueen ympäristössä Eurajoen Lutan kylässä sekä Rauman Kivikylän ja Haudan kylissä tunnetaan runsaasti pronssikautisia kivi- ja kiviröykkiöhautoja. Hautaröykkiöt sijoittuvat usein ympäristöstään kohoaville kallioille. Suunnittelualueelta muinaisjäännöksiä ei tunnettu, mutta koska alueen inventointitiedot olivat vanhat, museo teki paikalle maastotarkastuksen. YVA-ohjelmassa arvioitavat kallioaineksen ottamisen laajennusalueet ovat pinta-alaltaan huomattavasti suurempia kuin v. 2020 luvitettu alue. Satakunnan Museo edellyttää, että vaikutusten arvioinnin yhteydessä koko tulevilla

13.6.2025

laajennusalueella sekä Eurajoen että Rauman puolella toteutetaan arkeologinen inventointi mahdollisten vielä tuntemattomien muinaisjäännösten löytämiseksi.

YVA-ohjelman mukaan hankkeen vaikutuksia arvioitaessa tarkastellaan louhintatärinän vaikutuksia noin 0,5 km etäisyydellä oleviin muinaisjäännöksiin. Museo pitää tätä tarpeellisena. Kokonaisuudessaan hankkeen vaikutuksia alueen muinaisjäännöksiin voidaan kuitenkin arvioida vasta arkeologisen inventoinnin tulosten selvittyä.

Satakuntaliitto kiinnittää ympäristövaikutusten arviointiohjelman sisältöä arvioidessaan erityistä huomiota siihen, kuinka hankkeen toteuttamisvaihtoehtoja ja vaikutuksia selvitetään ja arvioidaan suhteessa Satakunnan maakuntakaavojen tavoitteisiin, merkintöihin ja määräyksiin. Arvioinnissa tulee huomioida maakuntakaavamerkintöjen lisäksi myös maakuntakaavojen määräykset mukaan lukien koko maakuntakaava- aluetta koskevat yleismääräykset (vesien tilaa koskeva yleinen suunnittelumääräys).

Hankealueelle sijoittuu soidensuojelun täydennysehdotuksessa (2015) valtakunnallisesti arvokkaaksi tunnistettu kohde, joka tulee huomioida hankkeen suunnittelussa. Satakunnan viherrakenneselvityksessä (2021) puolestaan alueelle sijoittuu viheryhteys, joka on huomioitava. Hankkeen vaikutukset viherrakenteeseen tulee selvittää Satakunnan viherrakenneselvitystä tarkemmalla tasolla. Soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteet on osoitettu Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa SL3-merkinnällä. Viherrakenneselvityksessä tunnistettuja yhteyksiä on yleispiirteistetty maakuntakaavaan sopivaksi, ja ne on osoitettu Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineistossa ekologisen yhteystarpeen merkinnällä.

YVA-ohjelman mukaan kiviaineksen ottoa ei uloteta Satakunnan maakuntakaavan arvokkaan kallioalueen rajauksen alueelle (Kaunummenvuori), joka pieneltä osin on rajattu hankealueeseen. Perusteluja sille, miksi alue on osa hankealuetta, ei ole esitetty. Alue, joka ei liity hankkeeseen, tulee rajata hankealueen ulkopuolelle.

YVA-ohjelmassa esitetyt vaihtoehdot VE1 ja VE2 eivät eroa toisistaan muutoin kuin aikataulullisesti. Tällöin kokonaisvaikutukset ovat näissä vaihtoehdoissa samat. Ottaen huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevan asetuksen (277/2017) 4§ ja ympäristövaikutusten arvioinnin tavoitteet (252/2017) toteutusvaihtoehtoja tulee kehittää toisistaan enemmän eroaviksi. Vaihtoehtojen eroja olisi hyvä havainnollistaa myös esim. tuotantomääriä suhteessa aikaan kuvaavina graafina ja tuoda esiin louhittavan alueen kokonaispinta-ala (taulukko1). Eri toimintojen rooli ja vaikutukset eri vaihtoehdoissa tulee kuvata selkeästi.

Erityistä huomiota raportoinnissa tulee kiinnittää siihen, että toteutusvaihtoehtojen vaikutukset ja mahdolliset erot tuodaan selkeästi esille ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Päätelmien perusteluihin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja perustelut tulee kuvata selkeästi. Myös vaikutusten ehkäisyyn ja lieventämiseen on kiinnitettävä erityistä huomioita.

13.6.2025

Nyt lausunnolla olevassa aineistossa ei ole perusteltu vaikutusalueen rajausta. Vaikutukset tulee selvittää vaikutuskohtaisesti riittävän laajalta alueelta siten, että voidaan varmistua siitä, ettei vaikutusaluearajauksen ulkopuolella esiinny toimintaan liittyviä vaikutuksia.

Vaikutusten arviointia tehtäessä ja raportoitaessa on otettava huomioon mustaliuskeen esiintymisen mahdollisuus ja alueen jälkikäyttö. Vaikutukset virkistyskäyttöön ja asutukseen on selvitettävä. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on huomioitava myös erityyppiset hankkeet.

Ohjelma-aineistossa tuodaan esiin, ettei hankealue ole luonnontilainen, koska suuri osa alueesta on hakattu. On huomioitava, että luontoarvot voivat liittyä myös muihin tekijöihin kuin alueen puustoon, ja luontoarvot on selvitettävä hakkuista huolimatta. Soidensuojelun täydennysehdotukseen sisältyvä kohde hankealueella on arvioitu valtakunnallisesti arvokkaaksi.

Mielipiteet

Mielipide 1: Näppi T&N Oy (jatkossa hankevastaava) on toimittamastaan selvityksestä ilmenevin tavoin harjoittanut maa-aineksen ottamistoimintaa ja murskaamotoimintaa Rikantilassa vuodesta 1982 lähtien. Se on laajentunut pienimuotoisesta murskaamotoiminnasta kattamaan merkittävän alueen, joka on aiemmin ollut luonnontilaista metsää ja ainutlaatuista kalliomaisemaa. Koska laajentuminen on tapahtunut vähitellen, sen ympäristövaikutuksia ei ole missään vaiheessa tutkittu riittävässä laajuudessa. Kokonaiskuva ympäristölle aiheutuvista vaikutuksista on siten jäänyt epäselväksi ja vaikeasti arvioitavaksi. Tämä merkitsee käsitykseni mukaan myös sitä, että toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset eivät ole riittävässä määrin olleet myöskään hankevastaavan tiedossa, hallinnassa tai ennakoitavissa. Jo nyt on mahdollista, että toimintaa ja laajennushankkeita koskeva lupaharkinta on tehty ainakin osittain väärin tai puutteellisiin tietoihin perustuen. Toimintaan myönnettyt luvat saattavat pahimmassa tapauksessa osoittautua myöhemmin väärin perustein myönnetyiksi ja siten lainvastaisiksi. Kun otetaan huomioon edellä kerrotut seikat, hankkeen toteuttamatta jättämistä tulisi pitää vartenotettavana vaihtoehtona. Katson joka tapauksessa, että hankkeiden jakamista keinotekoisesti pienempiin osiin tulee vastaisuudessa välttää, jotta hankkeiden ympäristövaikutusten kokonaisuus voidaan arvioida asianmukaisesti. Nykyistä maa-aineksen ottamisaluetta ei saa missään tapauksessa laajentaa.

Selvää on, että hankevastaavan toiminnasta on jo nyt aiheutunut peruuttamatonta vahinkoa arvokkaalle kalliomaisemalle ja monenlaista haittaa lähialueiden asukkaille. Olen tuonut merkittävimpiä kyseisiä vaikutuksia esiin 20.12.2020 Vaasan hallinto-oikeudelle toimittamassani valituksessa. Hankevastaava ei käsittääkseni ole tehnyt merkittäviä parannuksia toimintansa ympäristövaikutusten vähentämiseksi, ja valituksessa mainitsemani asiat liittyvät myös hankevastaavan selvityksessään

13.6.2025

esiintuomiin seikkoihin. Valituksessa mainitut tiedot ovat käsitykseni mukaan edelleenkin ainakin pääosin ajantasaisia. Tämän vuoksi liitän edellä mainitun valituksen tähän lausuntoon ja viittaan siihen sitä enemmän toistamatta. Lisäksi kiinnitän huomiota seuraaviin seikkoihin:

Ottamismäärä

Hankevastaava on ilmoittanut nykytilanteen mukaisen ottamismäärän edelleenkin liian pieneksi (s. 35).

Hankevastaava on liikennettä koskevassa osiossaan (s. 55) kertonut hankealueen liikenteen olevan keskimäärin 35 ja suurimmillaan 60 raskaan liikenteen käyntiä työpäivän aikana. Hankevastaava ei ole yksilöinyt, mikä määrä ajettavista kuormista on liittynyt varsinaiseen kiviaineksen ottamistoimintaan ja mikä betonin kierrätystoimintaan. Hankevastaavan selvityksen mukaan toiminta on järjestetty siten, että alueelle betonia tuovat kuljetusautot ottavat paluukuormana mursketta. Hankevastaava on ilmoittanut vuosittain otettavan kiviainesmäärän olevan ainoastaan 170 000 m³tr. Huomioiden hankevastaavan ilmoittama vuosittain kivimurskeen lisäksi käsiteltävä betonijätteen määrä (n. 15 000 m³), yhden rekka-auton arvioitu keskimääräinen lastikapasiteetti (n. 34 m³) ja työpäivien määrä vuodessa (n. 200), yllä mainitut liikennemäärät viittaavat siihen, että todellinen vuosittain otettava kiviainesmäärä ylittää hankevastaavan ilmoituksen vähintään kertoimella 1,3. Tämä herättää kysymyksiä muidenkin selvityksessä annettujen lukuarvojen oikeellisuudesta.

Toiminta-ajat

Hankevastaava on selvityksessään ilmoittanut asfalttiaseman toiminta-ajat (s. 32). Alueen liikenteestä ja sen laadusta tekemieni havaintojen mukaan hakijan ilmoittama yötyön määrä eli viisi työvuorua vuonna 2024 ei pidä paikkaansa, vaan todellinen määrä on käsitykseni mukaan tätä suurempi.

Jälkihoito

Alueen jälkihoitoa (s. 33) koskeva osio on jäänyt liian vajavaiseksi eikä hankevastaava ole tarjonnut minkäänlaista konkreettista suunnitelmaa alueen ennallistamiseksi tai kestäväen kehityksen mukaiseen käyttöön. Alueen jälkihoidossa pitäisi keskittyä nimenomaan sen palauttamiseen metsätalouskäyttöön ja mahdollisimman lähelle luonnontilaa. Kalliomaiseman osalta tämä ei ole enää mahdollista, joten muuttuneen ympäristön tila tulisi selvittää ja huomioida perusteellisesti jälkihoitosuunnitelmaa tehtäessä. Jälkihoidolle tulisi varata myös riittävä resursointi.

Veden laatu

Hankevastaavan tekemät toimenpiteet alueelta poisjohdettavan ja pohjaveden laadun tarkkailemiseksi ovat olleet ilmeisen riittämättömät, ja näytteitä on otettu liian harvoin (s. 46-50). Poisjohdettavan veden osalta näytteitä on otettu vain kerran vuodessa. Pohjaveden osalta näytteitä on otettu kahdesta kohteesta kolmesti vuoden aikana.

13.6.2025

Kyseisten tulosten perusteella ei voida tehdä luotettavia johtopäätöksiä murskaamotoiminnan pitkäaikaisista vaikutuksista alueen veden laatuun. Veden laatua tulisi seurata asianmukaisesti oheisessa valituksessa kerrotuin tavoin.

Muut huomioitavat riskit

Alueen muiden toimijoiden osalta (s. 37) kiinnitetään huomiota siihen, että hankealueelta noin neljän kilometrin päässä sijaitseva Eurajoen Romu Oy on laajentanut aluettaan viime aikoina voimakkaasti ja sen toiminta vaikuttaa osaltaan kielteisesti alueen ympäristön puhtauteen ja viihtyvyyteen. Toimintojen kokonaiskuormitus ympäristölle tulisi ottaa huomioon myös nyt käsiteltävänä olevaa hanketta arvioitaessa.

Hankevastaavan ilmoittama sen vuodessa käyttämän raskaan polttoöljyn määrä on huomattava, lähes 500 000 kg (s. 30). Selvityksestä ei ilmene, mihin raskasta polttoöljyä käytetään, eli onko kyse raaka- vai polttoaineesta. Mikäli raskasta polttoöljyä käytetään merkittävässä määrin polttoaineena, sen ympäristövaikutus on tuntuva. Kun otetaan lisäksi huomioon aineen määrä ja laatu sekä sen potentiaali aiheuttaa vakavia ympäristövahinkoja nyt kyseessä olevan kaltaisella luonnonalueella, sen asianmukaiseen varastointiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Mielipide 2: Ympäristövaikutusten arviointia varten tulee selvittää ja ottaa huomioon mahdollisimman ajantasainen tieto alueen nykytilasta, luvan mukaisista tarkkailutuloksista sekä toiminnan historian aikaiset sekä toiminnan jatkumisesta aiheutuvat ympäristövaikutukset.

Kiviaineksen otto, murskaus ja betonin käsittely, asfalttiasema sekä toiminnasta johtuva raskasliikenne aiheuttavat alueen kaikille asukkaille, ihmisille ja eläimille välitöntä melu-, haju- ja pölyhaittaa. Toiminnasta aiheutuu vaikutuksia ilman laatuun, äänimaailmaan, maaperään ja vesistöihin. Lutanjärven tilaa tulee jatkossa seurata ja tulosten pitää olla saatavilla ja niissä tulisi tiedottaa alueen asukkaille.

Hankealueella jäljellä olevia metsä- ja vesistöalueita tulee suojella, niiden toimiessa tärkeänä luontaisena esteenä haittavaikutusten leviämiselle laajemmalle alueelle.

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta

Yhteysviranomaisen katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiohjelma kattaa YVA-lain 16 §:ssä ja YVA-asetuksen 3 §:ssä luetellut sisältövaatimukset ja arviointiohjelma on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys on ollut ohjelmassa esitetyn tiedon perusteella riittävä ohjelman laatimiseen.

Yhteysviranomaisen kuitenkin katsoo, että menetelmät ja materiaalit vaikutusarviointien tekemiseksi on kuvattu arviointiohjelmassa monin kohdin niukasti. Arviointiohjelmassa olisi myös tullut tarkemmin perustella miten ja miksi tarkasteltavat hankevaihtoehdot on valittu.

13.6.2025

Arviointiselostukseen tulee ohjelmassa esitetyn lisäksi sisällyttää jäljempänä lausunnossa esitettyjä lisäyksiä ja tarkennuksia vaikutusten arviointia varten. Keskeisimpänä lisäystarpeena yhteysviranomaisen pitää luontovaikutusten arviointien tarkentamista. Lisäksi täydennystarpeita on todettu muinaismuistoihin, maisemaan ja vesistövaikutuksiin liittyvään arviointiin. Arvioinnissa on huomioitava haittojen vähentämiseen liittyvät toimenpiteet osana hankkeen suunnittelua. Arvioinnissa on kuitenkin huomioitava vain ne vaikutusten vähentämiseen liittyvät toimenpiteet, jotka aiotaan hankkeen yhteydessä tosiasiallisesti toteuttaa.

Riittävien selvitysten laatiminen ja hankkiminen on hankkeesta vastaavan tehtävä. Arvioinnin aikana tulee tarpeen mukaan pitää yhteyttä ELY-keskukseen ja muihin asiantuntijaviranomaisiin.

Hankkeen vaihtoehdot ja hankkeen kuvaus

Hankevaihtoehdot

YVA-menettelyn keskeisiin ominaisuuksiin kuuluu vaihtoehtotarkastelu. Vaihtoehtotarkastelun tarkoituksena on tukea päätöksentekoa tuottamalla tietoa hankkeen vaihtoehtoisista ratkaisuista ja niiden vaikutuksista. Nyt tarkasteltavat vaihtoehdot eroavat toisistaan vain vuosittain louhittavan ja murskattavan kiviaineksen määrän osalta, eikä esimerkiksi erilaisia ottamisalueen rajauksia ole tarkasteltu. Vaihtoehdoista puuttuvat maininnat ottamisalueen ja louhittavan alueen pinta-aloista. Pinta-alatiedot on esitetty vain kiinteistöittäin, mutta kokonaispinta-alaa ei ole ilmoitettu, mikä hämärtää kokonaiskuvan saamista.

Yhteysviranomaisen katsoo, että YVA-ohjelmassa tarkasteltavien hankevaihtoehtojen muodostamisen periaatteita ei ole riittävästi tuotu esille arviointiohjelmassa. Arviointiselostuksessa tulee esittää perustelut esitettyjen hankevaihtoehtojen valitsemiselle, eli miten kyseiset hankevaihtoehdot on valittu ja miksi muita hankevaihtoehtoja (esim. eri kokoisia hankevaihtoehtoja tai erilaisia ottamisalueen rajauksia) ei ole tarkasteltu. Hankevaihtoehtojen kuvauksiin tulee lisätä tiedot sekä ottamisalueen että louhittavan alueen pinta-alasta.

Hankekuvaus

Hankkeen kuvaus on YVA-ohjelmassa esitetty pääosin riittävällä tarkkuudella. YVA-selostuksessa tietoja tulee kuitenkin tarkentaa käytettävien räjähdettäneiden sekä vastaanotettavan betoni- ja asfalttijätteen osalta. Selostuksessa tulee esittää tiedot räjähdettäneiden koostumuksesta ja toimenpiteistä ympäristöhaittojen vähentämiseksi sekä kuvaus alueelle tuotavan betoni- ja asfalttijätteen haitta-aineiden seurantamenettelyistä ja suojaustoimenpiteistä. Lisäksi tulee kuvata työkoneiden ja öljysäiliöiden suojaukset ja miten mahdollisiin vuotoihin ja vahinkoihin on varauduttu.

Arviointiohjelman mukaan kiviaines ja vastaanotettava betoni- ja asfalttijäte ovat pilaantumattomia, mutta poikkeustilanteissa alueelle voi tulla myös pilaantuneita eriä

13.6.2025

betoni- tai asfalttijätettä. Lisäksi kallioräjäytyksissä käytettävä typpipitoinen räjähdeseine voi aiheuttaa typpipäästöjä, jotka kulkeutuvat sade- ja sulamisvesien mukana. Alueella käsiteltävä betonijäte voi nostaa poisjohdettavien vesien pH-arvoa. Onnettomuustilanteissa öljypäästöt voivat pilata pinta- ja pohjavesiä.

Hankealueen rajausta tulee tarkentaa ainakin Kaunummenvuoren kallioalueen osalta. Ohjelman mukaan kiviaineksen ottoa ei uloteta sen alueelle, mutta silti se on osin rajattu hankealueen sisälle.

Ohjelman mukaan alueen jälkikäytöstä ei ole tässä vaiheessa täyttä varmuutta. Jälkikäytön epävarmuuden takia toiminnan lopettamiseen liittyviä kaikkia vaikutuksia ei voida tarkasti selostuksen yhteydessä arvioida. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen pitkä kesto huomioiden on ymmärrettävää, että alueen jälkikäyttöön liittyy epävarmuuksia. YVA-selostuksen yhteydessä alueen jälkikäytön ja maisemoinnin vaikutukset tulee kuvata tämänhetkisten tietojen perusteella. Hankkeen myöhemmin edetessä YVA-menettelystä yksityiskohtaisempiin suunnitteluvaiheisiin ja toteutukseen, tulee jälkikäyttösuunnitelmia tarvittaessa tarkentaa lupamenettelyiden yhteydessä.

Ympäristön nykytila

Alueen nykytilan kuvauksessa ei ole tunnistettu hankealueelle sijoittuvaa soidensuojelun täydennysehdotuksessa (2015) valtakunnallisesti arvokkaaksi arvoitettua kohdetta. Ko. aluetta koskevat tiedot tulee täydentää YVA-selostukseen ja arvioida hankkeen vaikutukset siihen. Lisäksi Satakunnan viherrakenneselvityksessä (2021) alueelle sijoittuva viheryhteys tulee huomioida ja arvioida hankkeen siihen kohdistuvat vaikutukset Satakuntaliiton lausunnossa esittämällä tavalla.

Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät sekä arvioinnin rajaus

Arviointiohjelman mukaan selostuksen yhteydessä pääpaino on niiden vaikutusten arvioinnissa, joiden arvioidaan olevan merkittävimpiä. Merkittävimmiksi vaikutuksiksi mainitaan ELY-keskuksen YVA-tarveharkintapäätöksessä esiintuodut maisemavaikutukset, luonnonvarojen käyttö, melu, pöly ja värinä. Lisäksi selostuksessa arvioidaan myös muita vaikutuksia, kuten vaikutuksia liikenteeseen, kallioperään, pinta- ja pohjavesiin, luonnonolosuhteisiin, maankäyttöön sekä ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen. Hankkeen arviointimenettelyn aikana arvioidaan myös tarvittaessa muita esille tulevia vaikutuksia.

YVA-lain mukaisesti arviointiselostuksen tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista. Yhteysviranomainen näkemyksen mukaan hankkeen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin sisältyy YVA-ohjelman käsittelyn yhteydessä tulleiden tietojen perusteella, YVA-päätöksessä esitettyjen vaikutusten lisäksi, myös luontovaikutukset (hankealueelle tai sen välittömään

13.6.2025

läheisyyteen sijoittuu soidensuojelun täydennysehdotuksessa valtakunnallisesti arvokkaaksi arvollettu kohde sekä maakuntakaavaluonnoksen luonnonsuojelualue). Lisäksi museoviranomainen on edellyttänyt, että laajennusalueilla tehdään inventointi mahdollisten muinaisjäännösten löytämiseksi. Inventoinnin tulosten perusteella tulee arvioida, aiheutuuko hankkeesta merkittäviä vaikutuksia muinaisjäännöksiin.

Hankealueen vaikutusten arviointi ulotetaan noin kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Tarkasteltavaan vaikutusalueeseen sisällytetään myös Lutan kylä. Eri tarkasteltavien vaikutusten vaikutusalueet voivat olla toisistaan poikkeavia. Yhteysviranomainen pitää esitettyä vaikutusalueen rajausta pääosin riittävänä. Arviointiprosessin aikana esille tulevat muutostarpeet vaikutusalueen rajausten osalta on kuitenkin tärkeää huomioida arvioinnissa.

Vaikutukset kaavoitukseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Hankealueella voimassa olevat kaavat on YVA-ohjelmassa tunnistettu. YVA-selostuksen yhteydessä hankkeen sijoittuminen yleis- ja maakuntakaavoihin nähden tulee esittää kartoilla, joissa hankealue on sijoitettu sopivassa mittakaavassa em. kaavakartoille. Hanketta ja sen vaikutusaluetta koskevat maakunta- ja yleiskaavamääräykset, mukaan lukien kaavojen yleismääräykset, tulee lisätä YVA-selostukseen ja arvioida hankkeen suhdetta niihin. Erityisesti arviointitarve koskee sitä, että hankealue sijoittuu osittain sekä yleis- että maakuntakaavan arvokkaalle kallioalueelle (ge-2, maiseman ja luonnon/luonnonarvojen kannalta arvokas kallioalue). Ohjelmassa on kuitenkin todettu, että hanke ei enää laajene eikä louhinta etene Kaunummenvuoren suuntaan. Yhteysviranomainen pitää edellä todettua lähtökohtaa tärkeänä hankkeen suunnittelussa. Kallioalue tulee ensisijaisesti rajata hankealueen ulkopuolelle. Jos näin ei tehdä, se sisällyttäminen hankerajauksen sisäpuolelle tulee perustella.

Ohjelmassa esitettyä maisema- ja kulttuuriympäristövaikutusten arviointia on tarpeen täydentää siten, että vaikutusalueen kulttuuriympäristöt kuvataan kartalla ja sanallisesti, minkä lisäksi arvioidaan hankkeen vaikutukset niihin huomioiden myös Satakunnan Museon hankkeesta antama lausunto. Lisäksi esitettyä maisemavaikutusten arviointia on tarpeen täydentää siten, että selostuksessa arvioidaan hankkeen vaikutukset näkyviin kallioalueelta ja myös siihen, miltä kallioalue näyttää maisemassa eri näkemäsuunnista. Mahdolliset jo olemassa olevat maisemavauriot ja niiden korjaustarve on tarpeen tuoda ilmi. Yhteysviranomainen pitää tärkeänä sitä, ettei maisemavauriota aiheuteta laajennushankkeen yhteydessä lisää. Hankealueen laajenemisen muitakin maisemavaikutuksia on tarpeen arvioida, esimerkiksi mihin mahdolliset toimintaan liittyvät läjitykset/kasat sijoittuvat ja näkyvät.

Satakunnan maakuntakaava 2050:n laadinta on käynnissä, ja hankkeen suhde kaavaluonnokseen määräyksineen ja kaavan laadinnan yhteydessä jo tehtyihin selvityksiin on myös tarpeen tuoda esille ja arvioida. Laaditun selvityksen ”Satakunnan maakuntakaavan arvokkaat kallioalueet” tiedot Kaunummenvuoresta (kohde 626) on tarpeen lisätä aineistoon. Lisäksi maakuntakaavaluonnoksessa on hankealueen

13.6.2025

itäpuolella, mahdollisesti hankealueelle sijoittuen, mutta ainakin sen välittömässä läheisyydessä esimerkiksi luonnonsuojelualue (SL3, Kaunummenvuori itä), jota koskevat tiedot tulee myös lisätä selostukseen.

Satakunnan Museon lausunnon mukaisesti tulevalla laajennusalueella tulee toteuttaa arkeologinen inventointi mahdollisten muinaisjäännösten löytämiseksi.

Vaikutukset luonnonvaroihin

YVA-ohjelmassa on asianmukaisesti tunnistettu, että hankkeessa on pääasiassa kyse luonnonvarojen hyödyntämisestä. Lisäksi on huomioitu kasvillisuuden ja pintamaiden poiston vaikutus hankealueen muiden luonnonvarojen, kuten puuaineksen, marjojen ja sienien keräämiseen sekä metsästykseseen. Hankkeen jätteenkäsittelytoiminnoissa hyödynnetään myös kierrätysmateriaaleja, jotka puolestaan säästävät neitseellisiä luonnonvaroja.

Toiminnan vaikutukset luonnonvaroihin esitetään arvioitavan sanallisesti huomioiden louhittavan kiviaineksen ja kierrätettävien materiaalien määrää. Hankkeen vaikutuksia virkistyskäyttöön arvioidaan karttatarkastelun, asukkailta saatavan palautteen sekä melun ja pölyn leviämisen perusteella. Yhteysviranomaisen arvion mukaan tätä voidaan pitää riittävänä vaikutusten arvioinnin toteutuksena. Luonnonvarojen käyttöön liittyvässä arvioinnissa tulee myös arvioida, miten voidaan varmistaa, että louhittavaa kiviainesta käytetään mahdollisimman säästeliäästi ja tehokkaasti.

Vaikutukset pintavesiin

Hankealue sijaitsee pääosin Lapinjoen keskiosan valuma-alueella (30.002) ja osittain Eurajoen vesistöalueella Juvajokeen laskevan Luittilanjärvenojan (34.073) valuma-alueella. Hankealueen valumavesien reitti selkeytykseltään kautta Lutanjärveen ja edelleen Lapinjokeen on kuvattu YVA-ohjelmassa, mutta muilta osin lähtevät virtaukset on mainittu vain ilmansuuntina.

YVA-ohjelman mukaan alueelta lähtee virtausmallin perusteella yksi virtaus itään, kaksi etelään ja kaksi pienempää virtausta luoteeseen. Yhteysviranomainen toteaa, että myös näiden valuntasuuntien merkittävimmät uomareitit tulisi kuvata vesistöihin asti. Vesiä kulkeutuu alueelta ainakin Naurisojaan, joka laskee Lapinjokeen Saarnijärven ylävirran puolella sekä vähäisiä määriä Luittilanjärvenojan suuntaan. YVA-ohjelmassa ei ole esitetty käytettyä virtausmallinnusta, mutta valumavesien kerääntymäpinta-alat on esitetty ohjelman kuvassa 27. YVA-selostukseen tulee tarkentaa tiedot käytetystä virtausmallinnuksesta.

YVA-ohjelman mukaan hanketoiminnasta ei synny suoria päästöjä pinta- ja pohjavesiin. Yhteysviranomainen toteaa, että aineita kuitenkin kulkeutuu etenkin laajenevan toiminnan myötä sade- ja sulamisvesissä hankealueen ulkopuolelle, ja hanketoiminta voi myös muuttaa valumavesien pH-arvoja.

13.6.2025

Arviointiohjelmassa on ilmaistu epämääräisesti, että vedet johtuvat louhepenkan läpi kohti Lutanjärveä. Tasmällinen ilmaisu on tässä olennaista, koska on tärkeä tietää, mihin alueelta johdettujen vesien vaikutus kohdistuu. Päätyvätkö vedet jonnekin muualle ennen länteen johtavan ojan louhimista? Selostuksessa tulee esittää kokonaisvaltainen kuvaus alueen sade- ja sulamisvesien muodostumisesta ja käsittelystä. Suunnittelussa on huomioitava murskauksen vaikutukset alueen topografiaan ja esitettävät jatkossa tarvittavat valumavesien keräys- ja käsittelytoimenpiteet nykyisen keräysaltaan lisäksi.

Juvajoki, Lapinjoki ja Saarnijärvi ovat vesienhoitolain mukaisia vesimuodostumia, joiden tila tulee lyhyesti kuvata YVA-prosessissa ja todeta toiminnan mahdolliset vaikutukset vesienhoidon tavoitteisiin niissä. Arviointiohjelmassa tulee olla kuvaus myös Lutanjärven tilasta sekä arvio toiminnan vaikutuksista järveen. Myös hankkeen mahdolliset vaikutuksen murskaamon lähialueen uomastojen vedenlaatuun on tarpeen arvioida.

Arviointiohjelmassa ei ole tarkennettu ovatko tarkkaillut metallit ilmoitettu liukoisina vai kokonaispitoisuuksina. Jotta analysoituja metallipitoisuuksia voitaisiin verrata ympäristölaatuunormeihin, ne tulisi analysoida liukoisina ja tiettyjen metallien osalta biosaatavina pitoisuuksina. YVA-selostuksessa tulee esittää tähän mennessä saatujen tarkkailujen perusteella arvio alapuolisiin vesistöihin kohdistuvan kuormituksen suuruudesta (kg) eri vaihtoehdoissa.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön sekä luonnonsuojelualueisiin

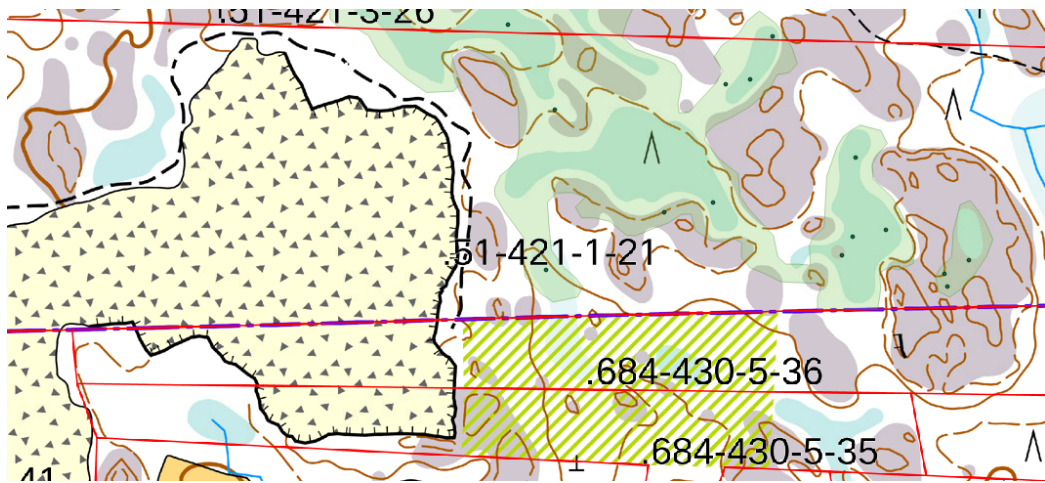
YVA-ohjelman mukaan hankealueen luontoarvoista tehdään perusselvitys, joka sisältää luontotyyppi- ja lohkokohtaisen kasvillisuusselvityksen, liito-oravaselvityksen, viitasammakkoselvityksen sekä pesimälinnustoselvityksen. Pesimälinnustoselvityksessä alueelta inventoidaan lintudirektiivin liitteen 1 pesimälajit sekä kansallisen uhanalaisluokituksessa mainitut lintulajit. Lisäksi tehdään metson soidinpaikkaselvitys. Maastotöiden aikana voidaan havaita myös muita luontoarvoja, joiden tarkempi selvittäminen katsotaan tarpeelliseksi.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön sekä luonnon monimuotoisuuteen arvioidaan alueella havaitun lajiston perusteella sekä erilaisten kartta- ja muiden olemassa olevien aineistojen ja ympäristön suojelualueiden sijainnin perusteella. Jos jonkin hankealueella havaitun eläinlajin tiedetään olevan erityisen herkkä melulle, voidaan tarvittaessa toiminnan mahdollisia vaikutuksia arvioida myös toiminnasta aiheutuva melutason kautta. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan myös hankealueen luonnon monimuotoisuus nykytilanteessa sekä kasvu- ja elinpaikkojen muuttuminen louhinnan ja jälkihoidon seurauksena.

Yhteysviranomaisen katsoo, että edellä esitettyjen selvitysten lisäksi luontovaikutusten arvioinnin osalta tulee huomioida, että hankealue osuu Eurajoen kunnan omistamalla kiinteistöllä 51-421-1-21 soidensuojelun täydennysehdotuksen (SSTE) kohteelle Kaunummenvuori Iä (2079). Hankkeen vaikutukset SSTE-kohteeseen tulee YVA-selostuksessa arvioida. Erityisesti tulee arvioida vaikutukset suoluontotyyppeihin ja niiden vesitalouteen.

13.6.2025

Maastokartoituksen perusteella on hankealueen suoluontotyypeiksi määritetty korpiräme, isovarpuräme ja oligotrofinen lyhytkorsineva. Korpirämeet on luokiteltu valtakunnallisesti erittäin uhanalaisiksi luontotyypeiksi. Isovarpurämeet ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen kuvauksen mukaan ”*Suo muodostuu kolmesta osa-alueesta. Kalliopainanteisten soiden reuna-alueet ovat isovarpurämettä, jotka vaihtuvat tupasvillärämeiksi. Läntisen osa-alueella on myös pienialainen oligotrofinen lyhytkorsineva.*” Suot ovat ojittamattomia, mikä lisää suoluontotyyppien edustavuutta. Alla olevassa kuvassa 1 on kuvattu soidensuojelun täydennysehdotuksen mukaiset alueet.

Kuva 1. Soidensuojelun täydennysehdotuksen alue on merkitty karttaan vihreällä.

Luontovaikutusten arvioinnin yhteydessä tulee huomioida maakuntakaavaluonnoksessa hankealueen itäpuolelle sijoittuva luonnonsuojelualue (SL3, Kaunummenvuori itä). Aluetta koskevat tiedot tulee esittää selostuksessa sekä arvioida hankkeen vaikutukset alueeseen.

Melu

Merkittävimmiä melua aiheuttaviksi toiminnoiksi on tunnistettu kallion poraaminen, räjäytykset, rikotus ja louheen murskaaminen. Melua aiheutuu myös betonin ja asfaltin vastaanottamisesta ja murskaamisesta, asfalttiaseman toiminnasta sekä materiaalien siirtelystä, kuormaamisesta ja kuljetusliikenteestä. Ympäristövaikutusten arviointia varten laaditaan laskennallinen selvitys melun leviämisestä, jossa tarkastellaan toiminnasta aiheutuvan melun keskiäänitasoa. Sanallisesti tarkastellaan tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvaa melun enimmäisäänitasoa. Leviämislaskennat tehdään DataKustik Cadna -ohjelmalla. Mallinnuksen tuloksena syntyvässä melukartassa esitetään keskiäänitasot 5 dB:n välein melukäyrinä.

13.6.2025

Yhteysviranomainen katsoo, että hankevaihtoehtojen aiheuttamaa muutosta melun kokonaishäiritsevyyteen tulee arvioida sanallisesti. Arviointitulosten esittämisessä on hyvä havainnollistaa myös jatkuvan ja ajoittain toistuvan melun erot ja esiintymisalueet. Melumallinnuksen tulee kattaa eri ottamisvaiheiden melutilanteet, koska melulähteen sijainti ja mahdollisuudet meluntorjuntaan muuttuvat louhinnan edetessä ja myös torjuntatoimintojen sijainnit voivat muuttua. Kaikkien toimintojen aiheuttaman melun yhteisvaikutukset tulee huomioida mallinnuksissa. Mallinnuksissa tulee huomioida myös liikennemelun vaikutukset.

Mallinnuksen lähtökohdista tulee ilmetä laitteiden äänitehotasot ja se, onko laskennassa otettu huomioon melun mahdollinen suuntaavuus ja maaston vaimennus kuten metsäisyys. Tarvittaessa melutasoon tulee lisätä 5 dB:n impulssimaisuuskorjaus ennen vertaamista ohjearvoon ja samoin mahdollinen kapeakaistaisuuskorjaus.

Meluselvityksessä tulee ottaa huomioon hankkeen aiheuttaman melun luonne ja melun merkittävyys suhteessa kohdealueeseen. Melun merkittävyyden arvioinnissa tulee esittää eritellen melun keskiäänitasot suhteessa melutasojen ohjearvoihin asuin-, loma- ja virkistys -ja luonnonsuojelualueilla LAeq klo 7–22 ja 22–7. Mikäli hankealueella on toimintaa klo 22–7 välisenä aikana, tulee laskenta suorittaa niin, että keskiäänitaso esitetään toiminta-ajalta esim. klo 6–7 eikä tulosta saa tasoittaa laskennallisesti koko yöajalle (klo 22–7). Yksittäisistä äänilähteistä erityisesti peruutusäänit koetaan yleisesti häiritseviksi. Peruutusäänien kuuluvuutta lähialueella erityisesti aamu- ja iltapäiväaikoina tulisi tarkastella YVA-selostuksen yhteydessä.

Tärinä

Hankkeen tärinävaikutuksia arvioidaan hankealueen ympäristöstä tehtävän karttatarkastelun ja maaperätietojen avulla. Selvityksen tavoitteena on kartoittaa hankkeen jatkosuunnittelua varten hankealueen ympäristössä olevat tärinäherkät kohteet ja antaa tarvittaessa suosituksia jatkotoimenpiteistä.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan tärinän arvioinnissa tulee käyttää erikseen ihmisiin kohdistuvalle ja rakennuksiin tai muihin rakenteisiin kohdistuvalla tärinällä annettuja vertailuarvoja. Selostuksessa tulee esittää kartalla arvioidut tärinän vaikutusalueet ja tärinän kesto merkittävimmissä kohteissa tulisi ilmoittaa likimääräisesti. Louhinnan ja liikenteen aiheuttaman tärinän leviämistä ja vaikutusalueen laajuutta ja voimakkuutta voi tarkastella sanallisena asiantuntija-arviointina ja hyödyntäen alueelta olemassa olevaa mittausaineistoa.

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Hankealueen toiminta vaikuttaa suoraan ja pysyvästi alueen luonnontilaiseen maa- ja kallioperään. Vaikutusten suuruuteen vaikuttaa muun muassa louhinta-alueiden rajausta ja louhintasyvyys. Luonnontilainen maaperä poistetaan, minkä jälkeen alueen kallio louhitaan ja hyödynnetään. Hankkeen toiminnanaikaiset riskit, eli mahdolliset öljyvudot, kohdistuvat alueen maaperään.

13.6.2025

Maaperään ja kallioperään kohdistuvia vaikutuksia tarkastellaan sanallisesti asiantuntija-arviona toiminnan eri vaiheissa ja mahdollisissa onnettomuustilanteissa. Arviointi tehdään olemassa olevien karttojen ja muiden selvitysten perusteella. Arvioinnissa huomioidaan Suomen arseeniprovinssit sekä mahdollisten happamien sulfiittimaiden esiintyminen. Yhteysviranomaisen toteaa, että arvioinnissa tulee huomioida myös mahdolliset mustaliuskealueet. Lisäksi hankkeen vaikutuksia Kaunummenvuoren arvokkaan kallioalueen kaikkiin arvoihin on tärkeää arvioida. Muilta osin yhteysviranomaisen pitää esitystä arvioinnista riittävänä.

Vaikutukset pohjavesiin ja lähialueen kaivoihin

Hankkeen vaikutuksia pohja- ja kaivovesiin tarkastellaan kartta-aineistojen, kaivokartoituksen sekä nykyisen toiminnan aikaisten vesientarkkailun tulosten perusteella. Lähialueen kaivot kartoitetaan vähintään 500 metrin etäisyydellä hankealueesta, tarvittaessa kartoitusetäisyys ulotetaan kilometriin. Kartoitus toteutetaan joko kirjeitse tai puhelimitse.

Yhteysviranomaisen pitää esitettyä ympäristön kaivokartoitusta hyvänä. Mahdollisten pohjavesiin kohdistuvien riskien osalta on tärkeää kuvata, miten kaivojen tarkkailua tullaan toteuttamaan jatkossa ja onko tarkkailuun syytä sisällyttää kaivokartoituksen tulosten perusteella uusia kaivoja. Pohjavesitarkkailutulosten esittämisen yhteydessä tulee kuvata, miten tarkkailua on tähän asti tehty ja millä ajanjaksolla.

Vaikutukset ilmanlaatuun

YVA-selostukseen laaditaan laskennallinen mallinnus, jolla määritetään ilmanlaatuun vaikuttavien typpidioksidin (NO₂), pienhiukkasten (PM_{2,5}), hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) ja kokonaisleijuman (TSP) pitoisuus tarkastelualueella. Mallinnuksessa huomioidaan pölyämisestä ja polttoprosesseista aiheutuvat päästöt. Taustapitoisuuden arvioimiseen käytetään tarvittaessa Ilmatieteen laitoksen ilmanlaadun mittaustuloksia ja Rauman ja Porin kaupungin ilmanlaadun tarkkailutuloksia. Alueen nykyistä hiukkaspitoisuutta myös mitataan YVA-menettelyn aikana. Arvioinnissa huomioidaan myös asfalttiaseman hajupäästöt, joita käydään havainnoimassa YVA-menettelyn aikana asfalttiaseman toimiessa. Tämän lisäksi hajupäästöjen leviämistä tarkastellaan kirjallisuuteen tai laskennalliseen mallinnukseen perustuen.

Yhteysviranomaisen katsoo, että YVA-selostuksessa vaikutukset ilmanlaatuun ja ilmastoon tulee selkeyden vuoksi esittää erillisissä kappaleissa, sillä ne kuvaavat eri asioita. Ilmanlaadun arvioinnin lähtötietoihin tulee sisällyttää kaikki hankealueen päästöjä aiheuttavat toiminnot. Myös liikenteestä aiheutuvan pölyämisen vaikutukset on huomioitava. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että haittojen estäminen ja lieventäminen ovat olennaisia hankkeen suunnittelussa. Toimenpiteet hiukkaspäästön vähentämiseksi ovat rajallisemmat talvella kuin muina vuoden aikoina ja myös tämä tulee huomioida.

Vaikutukset ilmastoon

13.6.2025

YVA-ohjelman mukaan ilmastovaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä, mutta niitä voi syntyä kasvillisuuden poistamisen myötä. Ilmastovaikutusten arvioinnissa tulee ilmoittaa hankkeen myötä alueelta poistettavan metsän pinta-ala, jolloin välittyy tarkempi kuva hankkeen vaikutuksesta.

Arvioinnissa tulisi tunnistaa myös ilmastomuutokseen sopeutuminen. Sen osalta on keskeistä huomioida miten hanke muuttaa alueen luonnonolosuhteita pysyvästi ja tätä kautta vaikuttaa erityisesti alueen valumiin pitkällä aikavälillä sademäärien kasvaessa.

Liikennevaikutukset

YVA-ohjelman mukaan liikenteen vaikutuksia arvioidaan melusta ja ilmalaadusta laadittujen laskennallisten selvitysten avulla. Lisäksi liikenteen aiheuttama tärinä huomioidaan tärinävaikutusten arvioinnin yhteydessä. Liikenneturvallisuutta ja liikennemääriä tarkastellaan esimerkiksi liikennemäärätietojen, kuljetusreitin ja hankealueen liittymän näkemäalueiden sekä kevyenliikenteenväylien olemassaolon perusteella. Liikennevaikutusten tarkastelussa huomiota kiinnitetään erityisesti kuljetusreitin turvallisuuteen Lutan kylän kohdalla.

Yhteysviranomaisella ei ole huomautettavaa suunniteltuun liikennevaikutusten arvioinnin toteutukseen.

Vaikutukset väestöön, ihmisten terveyteen ja elinoloihin

Vaikutuksia väestöön, ihmisten terveyteen ja elinoloihin arvioidaan pöly- ja ilmanlaatuvaikutusten sekä melu-, tärinä- ja kaivovaikutusten kautta.

Yhteysviranomainen toteaa, että vaikutuksissa tulee huomioida myös lähialueen virkistyskäyttö. Arvioinnissa tulee pyrkiä tunnistamaan ne väestöryhmät ja alueet, joihin vaikutukset tulevat erityisesti kohdistumaan. Annetuista mielipiteissä on tuotu esille nykyisestä toiminnasta jo koettuja haittoja sekä esitetty huoli toiminnan laajentamisen tuomista lisähaitoista lähiympäristöön ja -asukkaisiin. Yhteysviranomainen katsoo, että mielipiteissä esiin tuotu toiminnan vaikutusten lisääntymisestä tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa.

Ympäristöriskit häiriötilanteissa

Arviointiselostuksessa tulee tarkastella mahdollisia onnettomuus- ja häiriötilanteita sekä esittää arvio onnettomuus- ja häiriötilanteiden terveys- ja ympäristövaikutuksista.

Onnettomuuksien ja häiriötilanteiden ennaltaehkäisy, varautuminen ja häiriötilanteiden korjaaminen tulee esittää kattavasti.

Haitallisten vaikutusten ehkäisy ja lieventämiskeinot sekä vaikutusten seuranta

Yhteysviranomainen korostaa, että selostuksessa vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi esitettyjen keinojen tulee olla toteuttamiskelpoisia, konkreettisia ja sellaisia, jotka aiotaan tosiasiallisestikin hankkeen toteuttamisen yhteydessä toteuttaa. Arviointiselostuksessa tulee kirjata selkeästi vaikutustyypeittäin ne ratkaisut, joiden mukaan hanketta suunnitellaan ja pyritään lieventämään mahdollisesti hankkeen aiheuttamia haitallisia ympäristövaikutuksia.

Arviointiohjelman mukaan arviointiselostukseen laaditaan merkittävimpien haitallisten vaikutusten seurannasta ehdotus seurantaohjelmaksi. Yhteysviranomainen muistuttaa, että selostuksessa tulee kuvata vain sellainen seuranta, jota hankevastaava on myös tosiasiallisesti valmis jatkossa noudattamaan. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan YVA-selostuksen yhteydessä tulee esittää ainakin kokonaisvaltainen vesien tilan seurantasuunnitelma.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Ohjelmassa on tunnistettu hyvin hankkeen toteuttamisen edellyttämät suunnitelmat ja luvat, eikä yhteysviranomaisella ole niihin täydennettävää.

YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen tiedotus ja siihen osallistuminen on ollut mahdollista riittävällä tavalla. Hankkeesta on tiedotettu sekä verkkosivuilla että lehdessä. Hankkeesta järjestettiin avoin yleisötilaisuus, johon oli mahdollista osallistua etänä.

Osallistamisen järjestämiseen tulee edelleen selostuksen laadinnan yhteydessä kiinnittää erityistä huomiota. Lähialueen asukkaat ovat antaneet mielipiteitä YVA-ohjelmasta ja heille tulee varata riittävä tieto myös YVA-selostuksen valmistumisesta sekä mahdollisuus esittää mielipiteensä selostuksessa esitetyistä vaikutusarvioinneista ja niiden johtopäätöksistä.

Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

ELY-keskus toimittaa lausuntonsa ja kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille ja mielipiteen esittäneille tahoille.

13.6.2025

Arviointiohjelmalausunto julkaistaan viranomaisen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/kiviainesotto-betonijatekasittely-aurajoki-rauma-YVA.

Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 8 600 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017)

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullista suoritteista vuonna 2025.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Erika Liesegang ja ratkaissut yksikönpäällikön sijainen Sanna-Liisa Suojasto.

Liitteet	Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus
Jakelu	Hankkeesta vastaava
Tiedoksi	Lausunnon antajat Mielpiteen esittäjät

Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan ja oikaisuvaatimusaika

Jos maksuvelvollinen katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, hän voi vaatia siihen oikaisua kirjallisesti **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta** ("ELY-keskus"). Oikaisuvaatimus on toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle **kuuden (6) kuukauden kuluessa maksun määräämisestä**.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja liitteet

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- oikaisua vaativan nimi ja kotikunta;
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä;
- koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa;
- vaatimus maksun muuttamiseksi;
- oikaisuvaatimuksen perustelut; ja
- asian diaarinumero ja päivämäärä.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä asiamiehen valtakirja, jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää asiamies. Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti toimitettava oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa perille **Varsinais-Suomen ELY-keskukseen** henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti.

Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimuksen tekemiselle asetetun määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti toimitetun oikaisuvaatimuksen on oltava käytettävissä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen yhteystiedot:

Käyntiosoite: Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku

Postiosoite: Varsinais-Suomen ELY-keskus, kirjaamo, PL 236, 20101 Turku

Sähköposti: kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Vaihde: 0295 022 500

Aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15

Tämä asiakirja VARELY/2776/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2776/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Liesegang Erika 13.06.2025 08:00

Ratkaisija Suojasto Sanna-Liisa 13.06.2025 08:19